

Юлія Маначинська, к.е.н., Ірина Руда,
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м. Чернівці

АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ЗІ СТИПЕНДІАТАМИ

Стипендія є важливою фінансовою підтримкою для здобувачів освітніх ступенів протягом навчання у ВНЗ. Вона забезпечує умови реалізації гарантій держави стосовно отримання освіти та заохочує студентів до навчального процесу і робить їх більш відповідальними. Виплата стипендій здійснюється відповідно до Постанови КМУ за станом на 13 травн. 2013р. № 334 «Питання стипендіального забезпечення» [1], у відповідності до якої, стипендії поділяються на академічні та соціальні.

Академічну стипендію отримують студенти-бюджетники, які здають сесію вчасно і без трійок. До них відносяться, в першу чергу, звичайні стипендії, а також стипендії Президента України та Кабінету Міністрів України. Саме навчальний заклад також може виплачувати свої іменні або персональні стипендії. Стипендії для аспірантів та докторантів призначаються на рівні середньої місячної заробітної плати за останнім місцем роботи, але не вище посадового окладу викладача-стажиста, або окладу доцента [5].

З 1 вересня 2015 р. уряд підвищив розмір стипендій учням і студентам. Розмір мінімальної звичайної академічної стипендії для учнів ПТНЗ становить 311 грн. на місяць; для студентів ВНЗ I – II рівня акредитації, які навчаються за освітнім ступенем «бакалавр» – 622 грн. на місяць. Також розмір мінімальної ординарної академічної стипендії для студентів вищих навчальних закладів III – IV рівня акредитації, які навчаються за освітніми ступенями «бакалавр», «спеціаліст» або «магістр» становить – 825 грн. на місяць [4].

Соціальна стипендія призначається студентам, які потребують соціального захисту та за підсумками навчання не одержують академічну стипендію [3]. Зокрема, з 1 вересня 2015 р. збільшено розмір соціальної стипендії. Для учнів професійно-технічних навчальних закладів з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також учнів, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків, стипендія становить 961 грн. на місяць, а для студентів вищих навчальних закладів – 1989 грн. на місяць [4].

Облік розрахунків зі стипендіатами є одним з найбільш значущих ділянок, що переважно здійснюється в системі сучасного облікового програмного забезпечення. Враховуючи чинні нормативні документи, локальні системи автоматизації обліку стипендій виконують такі основні завдання:

- нарахування стипендій;
- нарахування надбавок до стипендій, премій;
- індексація стипендій (у разі необхідності);
- розрахунок різних видів утримань (прибуткового податку, профспілкових внесків, плати за проживання в гуртожитку, аліментів тощо);
- отримання необхідних даних для складання звітності;
- достовірне і своєчасне відображення різних операцій за розрахунками зі стипендіатами на рахунках бухгалтерського обліку [2, с. 250].

Аналітичний облік розрахунків за стипендіями ведеться по кожному стипендіату в розрахунково-платіжних відомостях, а синтетичний – в меморіальному ордері № 5 [3].

Облік розрахунків по стипендіях передбачає автоматизацію за пасивним субрахунком 662, який називається «Розрахунки зі стипендіатами». Ця система обліку спрямована на виконання даних задач:

- пофакультетного обліку нарахування та виплати стипендій;
- обліку нарахування та виплати стипендій за академічними групами;
- обліку нарахування та виплати стипендій іноземним студентам, аспірантам і докторантам;
- обліку всіх видів утримань зі стипендій вітчизняних та іноземних студентів, аспірантів, докторантів;
- отримання необхідних даних для зведеного синтетичного обліку стипендій (заповнення меморіального ордера № 5);
- видачу довідок про розмір стипендій, отриманих за рік (місяць);
- отримання необхідних даних для складання звітності [2, с. 251].

Таким чином, можна зробити висновок, що стипендія відіграє важливу роль в житті студента. Її розміри можуть залежати від різних чинників. Залежно від рівня життя населення, його прожиткового мінімуму та економічних потужностей державного бюджету, розмір стипендій може змінюватися по відношенню до інфляції. Величина стипендій узаконюється окремими постановами Кабінету Міністрів України.

Список використаних джерел:

1. Питання стипендіального забезпечення : Постанова КМУ за станом на 13 травн. 2013 р. №334 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/882-2004-p>.
2. Джога Р. Т. Бухгалтерський облік у бюджетних установах : [підручн.] / Р. Т. Джога, С. В. Свірко, Л. М. Сінельник. – К. : КНЕУ, 2003 – 483 с.
3. Облік розрахунків зі стипендіатами / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/18791206/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/oblik_rozrahunkiv_stipendiatami
4. Уряд затвердив мінімальний розмір стипендій / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pedpresa.ua/139419-uryad-zatverdvy-rozmiry-minimalnyh-stypendij.html>.
5. Що потрібно знати про стипендії? / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mojazarplata.com.ua/ua/main/start-careyery/stypendiji>.

Галина Машталяр, к. е. н.,
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
м.Чернівці

АНАЛІЗ ТОВАРНИХ ЗАПАСІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ АУДИТУ

Товарні запаси займають найбільшу частку в складі оборотних активів торговельного підприємства.

При проведенні аудиту товарних запасів важливим є не тільки засвідчення достовірності відображення товарних запасів в фінансовій звітності, а і оцінка ефективності їх використання, оскільки саме процеси товароруху забезпечують основну частку прибутку підприємства від операційної діяльності. Основні етапи проведення аналізу запасів та їх характеристика, які наведені в літературних джерелах, наведено в таблиці 1.

Слід зазначити, що в наведених методиках недостатньо приділено увагу аналізу ефективності використання запасів. Особливої актуальності проблема ефективності використання товарних запасів набула на сучасному